

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОК 17 ОРГАНІЗАЦІЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ У ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

спеціальність	015 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	Професійна освіта	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ВИКЛАДАЧ

Данченко Ірина Олексіївна

Вища освіта – спеціальність педагогіка/психологія

Науковий ступень – доктор педагогічних наук 13.00.07 – теорія та методика виховання.

Вчене звання – доцент, професор кафедри ЮНЕСКО та соціального захисту.

Досвід роботи – більше 13 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- Авторка монографії «Формування соціальної зрілості студентів закладів вищої освіти аграрного профілю», а також навчально-методичного посібника та більше 20 методичних вказівок для семінарських робіт, самостійної роботи та контролю знань здобувачів вищої освіти з курсу «Психологія та соціологія»;
- Міжнародний сертифікат науково-педагогічного стажування в Куявському університеті у Влоцлавеку (Республіка Польща) у період з 3 серпня по 11 вересня 2020 року на тему «Педагогічна та психологічна освіта як складова частина системи освіти України та країн ЄС» за фахом «Педагогічні та психологічні науки» в обсязі 6 кредитів (180 годин)
- Підвищення кваліфікації за програмою «Креативні підходи та методи активізації навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (180 годин – 6 кредитів ЄКЕС). Термін навчання 02.10.23 – 12.11.23 р. Свідоцтво про підвищення кваліфікації № ADV-021001-PSAU від 12.11.23
- Співаторка 5 тематичних публікацій;
- Учасниця наукових і методичних конференцій.

Телефон

+380955152272

електронна пошта

irinadanchenco@btu.kharkov.ua

дистанційна підтримка

Google Meet

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у здобувачів освіти знань, умінь і навичок виховної роботи, забезпечення їхнього особистісного розвитку як майбутніх фахівців в галузі аграрного виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та харчові технології, суб'єктів виховної діяльності.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, поточний та підсумковий контроль, командна робота
Деталізація результатів навчання / форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • враховувати особливості організації виховного процесу у закладу освіти (ІК, К01, К13, К14, К17, ПР1, ПР12, ПР21, ПР24,) / індивідуальні практичні завдання; визначати та проектувати форми і методи виховання, діагностувати та аналізувати рівень вихованості здобувачів освіти та підлеглих (ІК, К 05, К 14, К 17, К 20, К 26, ПР 06, ПР 12, ПР 21) / індивідуальні практичні завдання; • визначати шляхи реалізації виховного процесу у закладі освіти (К 05, К 08, К 13, К 14, К 17, ПР 07, ПР 08, ПР 12, ПР 24) / імітаційний командний проєкт; • проектувати і моделювати всі напрями виховання у закладі (ІК, К 01, К 14, К 17, К 20, К 26, ПР 12, ПР 21, ПР 24) / індивідуальні практичні завдання; • здійснювати корекцію поведінки особистості, організовувати і керувати виховним процесом та сприяти у самовихованні (К 05, К 08, К 13, К 17, К 20, ПР 07, ПР 08, ПР 21,) / індивідуальні практичні завдання; • здатність втілювати зміст, сутності, принципи, закономірності, методи та організаційні форми виховання у закладі освіти (ІК, К 13, К 14, К 17, К 20, ПР 08, ПР 12, ПР 21, ПР 24) індивідуальні завдання; • здатність формувати умінь, навичок планування та організації виховного процесу у закладі освіти (К 01, К 08, К 14, К 20, ПР 06, ПР 08, ПР 21) / імітаційний командний проєкт; • спрямування майбутнього педагога на творчу діяльність та самореалізацію особистості (ІК, К 08, К 13, К 17, К 20, К 26, ПР 08, ПР 12, ПР 21) / імітаційний командний проєкт.
Обсяг і форми контролю	4 кредитів ECTS (120 годин): 30 годин лекції, 30 годин практичних; 60 годин самостійна робота; підсумковий контроль екзамен.
Вимоги викладача	Вчасна підготовка до практичних занять, виконання практичних завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>К 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>К 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>К 08. Здатність працювати в команді.</p> <p>К 13. Здатність забезпечити формування у здобувачів</p>	Програмні результати навчання	<p>ПР 06. Доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами.</p> <p>ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.</p> <p>ПР 08. Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти і підлеглих.</p> <p>ПР 12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проєкти.</p> <p>ПР 21. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності</p>
--------------------	--	--------------------------------------	--

освіти цінностей громадянськості і демократії

К 14. Здатність керувати навчальними/розвивальними проектами.

К 17. Здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень.

К 20. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.

К 26. Здатність забезпечити якість освіти і управління діяльністю закладу освіти, відповідно до спеціалізації.

ПР 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях галузі/сфери.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Розділ 1. Теоретико-методологічні основи . організації виховної роботи

Лекція 1.	<p>Історія становлення та дослідження освітньо-виховних систем. Філософсько-соціальні передумови дослідження освітньо-виховних систем. Перспективні напрями вивчення освітньо-виховних систем.</p>	<p>Практичне заняття 1 (ПЗ)</p>	<p>Філософсько-соціальні передумови дослідження освітньо-виховних систем. Перспективні напрями вивчення освітньо-виховних систем. Історія становлення та дослідження освітньо-виховних систем.</p>	<p>Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> Окреслити традиції народної педагогіки, що найбільше можуть сприяти національній ідентифікації здобувачів освіти. Окреслити ціннісно-організаційні засади виховних систем В. Сухомлинського Окреслити ціннісно-організаційні засади виховних систем О. Захаренка. Описати власний погляд на те, якими можуть бути критерії й показники ефективності виховної роботи. Проблеми формування компетентної особистості. Сучасні виклики формування підрастаючої компетентної особистості: зовнішні і внутрішні. Духовна і фізична безпека особистості. Булінг в учнівському та педагогічному середовищі. Шляхи поширення педагогічної культури та пропаганда педагогічних знань в
Лекція 2	<p>Психолого-педагогічні детермінанти виховання у розвитку людини та формуванні її особистості Психологічні основи процесу виховання. Особистість як об'єкт та суб'єкт виховного впливу. Розвиток та формування особистості як основне задання виховної системи закладі освіти. Самопізнання.</p>	<p>ПЗ 2</p>	<p>Психолого-педагогічні детермінанти виховання у розвитку людини та формуванні її особистості Психологічні основи процесу виховання. Особистість як об'єкт та суб'єкт виховного впливу. Розвиток та формування особистості як основне задання виховної системи закладі освіти. Самовиховання особистості.</p>	
Лекція 3.	<p>Дослідження індивідуальних особливостей, здібностей, інтересів, потреб, індивідуального профілю компетенцій здобувачів у закладі освіти Методики та технології процесу дослідження індивідуальних особливостей, здібностей, інтересів, потреб, можливостей, індивідуального профілю компетенцій здобувачів у закладі освіти. Психологічна служба закладу освіти, гуртки та їх значення для покращення процесу виховання здобувачів освіти.</p>	<p>ПЗ 3</p>	<p>Дослідження індивідуального профілю компетенцій здобувачів у закладі освіти Методики та технології процесу дослідження індивідуальних особливостей, здібностей, інтересів, потреб, можливостей, індивідуального профілю компетенцій здобувачів у закладі освіти. Суперечності, притаманні студентській аудиторії.</p>	

Лекція 4.	<p>Сутність та специфіка процесу виховання Процес виховання, його специфіка, структурні елементи, рушійні сили. Основні закономірності процесу виховання. Характеристика принципів виховання.</p>	ПЗ 4	<p>Сутність та специфіка процесу виховання Процес виховання, його специфіка, структурні елементи, рушійні сили. Основні закономірності процесу виховання. Характеристика принципів виховання.</p>	професійному середовищі.
Лекція 5	<p>Виховний процес як педагогічна творчість Педагогічна деонтологія. Педагогічна творчість Студентоцентризм – як процес забезпечення всебічного розвитку особистості здобувача вищої освіти</p>	ПЗ 5	<p>Особистість та колектив: теоретико-методологічні основи. Суб'єкт-суб'єктна взаємодія. Методи та організаційні форми виховної роботи. Класифікація методів виховної роботи. Педагогічне спілкування.</p>	
Лекція 6	<p>Зміст та основні напрями виховної роботи у закладі освіти Зміст виховної роботи і виховна діяльність: теоретико-методологічні засади. Виховна система. Виховна технологія.</p>	ПЗ 6	<p>Виховна парадигма та Виховні технології Зміст виховної роботи і виховна діяльність: теоретико-методологічні засади. Виховна система. Сучасні виховні технології</p>	
Лекція 7	<p>Основні напрями виховної роботи та їх взаємозв'язок у вихованні духовно-ціннісної сфери особистості Цілісність особистості. Духовність особистості як орієнтир виховної роботи. Опора на традиції народної педагогіки у виховній роботі. Етнопедагогіка і етновиховання.</p>	ПЗ 7	<p>Духовність особистості як орієнтир виховної роботи. Опора на традиції народної педагогіки у виховній роботі. Національна самосвідомість як виховний пріоритет. Принципи національного виховання. Засоби національного виховання та патріотичного виховання. Виховання полікультурності.</p>	
Лекція 8	<p>Освітнє середовище: змістові основи виховної роботи в закладах освіти Взаємозв'язок виховання і розвитку особистості у виховному середовищі закладу освіти. Суб'єкти виховного середовища в закладі освіти. Взаємодія суб'єктів виховного середовища. Узгодження та координація виховних вимог і потреб між суб'єктами виховного середовища.</p>	ПЗ 8	<p>Освітнє середовище та освітній простір: змістові основи виховної роботи в закладах освіти Взаємозв'язок виховання і розвитку особистості у виховному середовищі закладу освіти. Суб'єкти виховного середовища в закладі освіти. Взаємодія суб'єктів виховного середовища. Узгодження та координація виховних вимог і потреб між суб'єктами виховного середовища.</p>	

Розділ 2. Технологічні та методичні основи організації виховної роботи

<p>Лекція 9. Організаційні аспекти виховної роботи в закладі освіти Поняття планування виховної роботи. План виховної роботи, його функції. Вимоги до планування виховної роботи. Моделювання виховної роботи та образу академічної групи, факультету, університету як результат.</p>	<p>ПЗ 9</p>	<p>Виховні заходи. Різновиди. Функції і тематика. Драматургія заходів. Організація діяльності здобувачів освіти на етапах підготовки, перебігу, рефлексії заходів. Вікові особливості діяльності здобувачів освіти у поза аудиторний час. Методика організації і проведення колективної творчої діяльності.</p>	<p>Самостійна робота</p>
<p>Лекція 10 Моделювання ефективної виховної роботи Класифікація форм виховної роботи. Компонентна структура виховної роботи. Критерії ефективності виховної роботи. Орієнтири оцінювання результативності виховної роботи. Вчинок суб'єкта як орієнтир оцінювання ефективності виховної роботи</p>	<p>ПЗ 10</p>	<p>Вчинок суб'єкта як орієнтир оцінювання ефективності виховної роботи. Класифікація форм виховної роботи. Компонентна структура виховної роботи. Критерії ефективності виховної роботи. Інтелектуальні, емоційні, мотиваційні, операційні орієнтири для оцінювання результативності виховної роботи.</p>	
<p>Лекція 11 Виховна робота зі здобувачами освіти під час аудиторних занять та в позаурочний час Виховний потенціал навчальних дисциплін. Взаємодія навчальної і виховної роботи. Позааудиторний час. Дозвілля. Характерні особливості й принципи залучення здобувачів освіти до поза аудиторної діяльності.</p>	<p>ПЗ 11</p>	<p>Виховна робота зі здобувачами освіти під час аудиторних занять Особливості виховної робота зі здобувачами освіти під час аудиторних занять. Особливості виховної робота зі здобувачами освіти в позаурочний час</p> <p>Поняття просвітницько-профілактичної діяльності. Взаємозв'язок просвітницької і педагогічної діяльності.</p>	
<p>Лекція 12 Методичні та організаційні основи виховного процесу у закладах вищої освіти. Професійна спрямованість виховної роботи. Структурні елементи виховної роботи. Напрями виховної роботи в закладі освіти. Методи виховної роботи Технології виховної роботи. Виховної справи.</p>	<p>ПЗ 12</p>	<p>Студентське самоврядування його значення для підвищення ефективності освітнього процесу (виховного процесу) закладу освіти. Студентське самоврядування, його принципи та функції. Виховна робота студентської ради (парламенту).</p>	
<p>Лекція 13 Формування студентського колективу. Поняття групової сумісності. Психологічний клімат у студентській групі та шляхи його</p>	<p>ПЗ 13</p>	<p>Формування студентського колективу. Поняття групової сумісності. Психологічний клімат у студентській групі та шляхи його коригування у виховній</p>	

1. Упорядкувати методичний навігатор продуктивних форм роботи з батьками здобувачів освіти.
2. Визначити шляхи подолання або мінімізації перешкод на шляху партнерської взаємодії у закладі освіти.
3. Схарактеризувати особливості педагогічної взаємодії з лідерами студентського самоврядування, неформальними лідерами групи та «ізольованими» або «вигнанцями».
4. Опрацювати та реферувати монографію «Формування соціальної зрілості студентів закладів вищої аграрної освіти» І.О. Данченко, 2019.
5. Особистісно-орієнтоване виховання – як нова освітня парадигма.
6. Психолого-педагогічні засади розв'язання соціально-моральних та соціально-духовних задач.
7. Перспективи інноваційної освіти та виховання здобувачів освіти спеціальності 015 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології): ключові тенденції та виклики

коригування у виховній роботі. Поведінкова культура суб'єктів педагогічної взаємодії.

Лекція 14 **Майстерність викладача, куратора, вихователя у педагогічному спілкуванні з здобувачами освіти**
Технологія діяльності викладача, куратора. Майстерність викладача, куратора, вихователя у педагогічному спілкуванні з здобувачами освіти, батьками здобувачів освіти. Науково-дослідна діяльність кафедра її виховний потенціал

Лекція 15 **Моніторинг якості виховної роботи закладу вищої освіти**
Критерії вихованості здобувача освіти закладу вищої освіти. Педагогічна діагностика в роботі викладача та куратора академічної групи. Орієнтири і методи діагностування ефективності виховної роботи. Оцінювання сформованості педагогічних умов самореалізації студентів у виховній роботі закладу освіти.

роботі. Етапи становлення колективу. Методика виховання колективу. Роль куратора групи в процесі становлення групи.

ПЗ 14 **Педагогічна майстерність**
Діяльність викладача, куратора. Готовність та підготовленість викладача, куратора, вихователя до педагогічного спілкування з здобувачами освіти, батьками здобувачів освіти. Науково-дослідна діяльність кафедра її виховний потенціал.

Моніторинг якості виховної роботи закладу вищої освіти
Моніторинг якості виховної роботи закладу вищої освіти
Критерії вихованості здобувача освіти закладу вищої освіти. Педагогічна діагностика в роботі викладача та куратора академічної групи. Орієнтири і методи діагностування ефективності виховної роботи. Оцінювання сформованості педагогічних умов самореалізації студентів у виховній роботі закладу освіти.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Данченко І., Тюріна В. Врахування особливостей кліпового мислення в процесі здійснення професійної підготовки студентів у закладах вищої освіти. *Theoretical and practical scientific achievements: research and results of their implementation: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the I International Scientific and Theoretical Conference* (Vol. 3), February 12, 2021. Pisa, Italian Republic: NGO European Scientific Platform
2. Данченко І.О. Тюріна В.О., Марченко О.Г., Іванов С.О., Короткевич Р.О. Гнучкі уміння (soft skills) як професійно значущі уміння майбутніх фахівців. The 5th International scientific and practical conference “Modern technologies and processes of implementation of new methods” (February 06 - 09, 2024) Madrid, Spain. International Science Group. 2024. 368 p. с. 275 -278. (Іспанія).
3. Тюріна В.О., Данченко І.О. Емоційний інтелект як фактор формування професійної компетентності майбутніх фахівців // Scientific method: reality and future trends of researching: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the II International Scientific and Theoretical Conference, August 25, 2023. Zagreb, Republic of Croatia: European Scientific Platform, P.179-182 (Хорватія).
4. Тюріна В.О., Данченко І.О. Формування цифрової компетентності здобувачів вищої освіти. // Актуальні проблеми викладання освітніх компонент соціально-гуманітарного спрямування у вищій школі Збірник матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції (15-16 червня 2023). Херсон: Херсонська державна морська академія, 2023. – 330 С.76-82. (Україна).
5. Данченко І.О., Тюріна В.О. Освітнє середовище як багаторівнева система формування особистісних та професійних компетенцій студентів закладів вищої освіти studia slobozhanica:// Матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції «Слобожанський гуманітарій – 2023» (Харків, ДБТУ, 6 квітня 2023 р.). – Харків, 2023. – 183 С.70-77. (Україна).
6. Данченко І. О., Крамаренко А. П. Теоретико-методичні аспекти формування інформаційно-комунікативної компетентності аграріїв у процесі професійної підготовки. Інформаційні технології у сучасному світі: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих вчених, 22 квітня 2024 р. Державний біотехнологічний ун-т. Харків, 2024. С. 99-101. (Україна).

Методичне забезпечення

1. Організація виховної роботи у закладі освіти: методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної (заочної) форми навчання спеціальності 015 Професійна освіта/ ДБТУ ; уклад. І.О. Данченко, Н.І. Моїсєєва. – Харків, 2024. – 40 с
2. Організація виховної роботи у закладі освіти: методичні вказівки для проведення семінарських занять з дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної (заочної) форми навчання спеціальності 015 Професійна освіта / ДБТУ ; уклад. І.О. Данченко, Н.І. Моїсєєва. – Харків, 2024. – 36 с.
3. Організація виховної роботи у закладі освіти: курс лекцій для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навч. спеціальності 015 Професійна освіта/ ДБТУ ; уклад. І.О. Данченко, Н.І. Моїсєєва. – Харків, 2024. – 130 с.
4. Організація виховної роботи у закладі освіти: тестові завдання для перевірки знань та умінь здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної (заочної) форми навчання спеціальності 015 Професійна освіта/ ДБТУ ; уклад. І.О. Данченко, Н.І. Моїсєєва. – Харків, 2024. – 36 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.